

# GROEN LINKS

**HET GROENE  
GOLF CONGRES  
DAGKRANT  
23 JANUARI 2021  
LIVE VANUIT AHOY  
TE VOLGEN VIA  
YOUTUBE EN  
GROENLINKS.NL**

# PRAKTISCHE INFORMATIE

**40E GROENLINKS CONGRES / 23 JANUARI 2021 / START LIVESTREAM: 9.30 UUR /  
DE LIVESTREAM IS TE VOLGEN VIA DE WEBSITE VAN GROENLINKS EN VIA DE YOUTUBE  
PAGINA VAN GROENLINKS.**

## **ORGANISATIE CONGRES**

Het congres is georganiseerd door het partijbestuur, en de orde van het congres is de verantwoordelijkheid van het congrespresidium. De leden van het presidium zijn: Jaap van der Heijden (voorzitter), Coos Hoebe, Jessica Kips, Gijs van der Kroef, Rik van der Laan, Prescillia van Noort, Nienke van Renssen, Willemijn Ruberg en Jaco van der Veen.

## **LIVESTREAM**

De livestream is te volgen via de website ([www.groenlinks.nl](http://www.groenlinks.nl)) en via *Youtube*. Op onze site kun je je aanmelden voor een reminder, je krijgt dan vlak voor we beginnen een mailtje met een link naar de livestream.

## **HOE GAAT ZO'N DIGITAAL CONGRES IN Z'N WERK?**

Het digitale congres is een livestream waar het stemmen over amendementen bij het verkiezingsprogramma deel van uitmaakt. Stemmen gaat via een stemtool. Stemmen kan via een smartphone of op een computer.

## **MOET IK ME INSCHRIJVEN?**

Je hoeft je voor dit congres niet in te schrijven. Iedereen kan de livestream bekijken en alle stemgerechtigde leden kunnen stemmen. Op 20 januari hebben alle leden hun inlogcode voor de stemtool ontvangen.

## **HEB IK STEMRECHT?**

Je hebt stemrecht als je op 23 januari minimaal drie maanden lid bent van GroenLinks en als je contributie betaald is.

# HULP BIJ HET CONGRES

## VRAGEN OVER DE ORDE VAN HET CONGRES

Het congrespresidium is verantwoordelijk voor een ordelijk verloop van het congres. Vóór en tijdens het congres is het presidium bereikbaar via: [congrespresidium2020@groenlinks.nl](mailto:congrespresidium2020@groenlinks.nl). Eventuele ordevoorstellen en andere urgente zaken kunnen gemaïld worden naar dit mailadres. Het mailadres wordt de hele dag nauwlettend in de gaten gehouden.

Mocht zich een situatie voordoen waarbij onmiddellijk contact met het congrespresidium vereist is, dan kun je ons ook bellen. Het telefoonnummer van het congrespresidium is 06-20233898.

## IK WIL ME GRAAG GOED VOORBEREIDEN OP HET CONGRES. TIPS?

- Houd deze dagkrant en de congreskrant bij de hand. In de dagkrant vind je de moties, in de congreskrant staan alle andere onderwerpen waar we over stemmen.
- Op onze website vind je ook een stemformulier. Op dit formulier kun je aankruisen wat je wilt stemmen, zodat je tijdens het congres een geheugensteuntje hebt. (N.B. Dit stemformulier is geen officieel document, alleen een handig hulpmiddel om thuis bij de hand te houden.)
- Moet de hond uitgelaten worden, maar wil je niks missen? Op onze site kun je je aanmelden voor smsjes waarmee we je gedurende de dag op de hoogte houden van waar we zijn in het programma. Handig!
- Er is ook een hashtag: #GroeneGolfCongres. Laat ons via Twitter weten hoe je het congres beleeft, en wie weet komt jouw bericht wel in de uitzending langs.

## TOEGANKELIJKHEID VAN HET CONGRES

Het congres is ook te volgen met een gebarentolk en schrijftolk. Deze livestream staat ook op de website ([www.groenlinks.nl/congres](http://www.groenlinks.nl/congres)). Heb je nog vragen over het gebruik van de gebaren- en schrijftolk of wil je meer weten over deze techniek, stuur dan een mailtje naar [vragen@groenlinks.nl](mailto:vragen@groenlinks.nl).

## TECHNISCHE VRAGEN

- Je hebt een internetverbinding en een smartphone of laptop nodig.
- Je kunt de livestream op *Youtube* of op onze website ([groenlinks.nl/congres](http://groenlinks.nl/congres)) bekijken.
- Daarnaast gebruiken we een stemtool. Op 20 januari heb je een mail van ons gekregen met daarin de link naar de stemtool en je persoonlijke inlogcode. Die inlogcode is pas op 23 januari bruikbaar.
- Als er meerdere mensen in een huishouden willen stemmen, hebben zij ieder een eigen apparaat (smartphone of computer) nodig om hun stem uit te kunnen brengen.

- Op onze site vind je meer informatie over hoe de stemtool werkt. Daar kun je ook een instructiefilmpje bekijken.
- Staat het antwoord op je vraag niet op onze site? Je kunt mailen naar [vrAGEN@groenlinks.nl](mailto:vrAGEN@groenlinks.nl).

# RECTIFICATIES

## DEZE MOTIVATIE IS GEWIJZIGD TEN OPZICHTE VAN DE CONGRESKRANT

### KANDIDAAT RACHEL HEIJNE

Al op de middelbare school voerde ik actie tégen kernwapens en vóór een toekomst voor kinderen in Nicaragua. Tegenwoordig geef ik leiding aan een actieve milieuvereniging van mensen met heel uiteenlopende achtergronden. Alles wat ik belangrijk vind in het leven komt samen in GroenLinks. Daarom werd ik zes jaar geleden actief binnen GroenLinks: eerst als vicevoorzitter van het afdelingsbestuur, nu als raadslid in Utrecht.

Als ik naar de toekomst van GroenLinks kijk, dan zie ik een bloeiende beweging waar iederéén een plekje vindt. Een beweging waar een brede groep mensen, ieder vanuit haar of zijn eigen kwaliteiten, interesses en achtergrond kan bijdragen. Eén beweging met één gemeenschappelijke boodschap, waar binnen ruimte is voor diversiteit en verscheidenheid. Die beweging bouwen we samen, daarom zal ik het land in gaan om met jullie in gesprek te gaan hoe jullie de beweging voor je zien. Jullie horen van mij en ik hoor graag van jullie.

Met oog voor de verschillen, samen bouwen aan onze gemeenschappelijke idealen. Daar wil ik me deze bestuursperiode graag voor inzetten.

## DIT AMENDEMENT IS GEWIJZIGD TEN OPZICHTE VAN DE CONGRESKRANT

### 29 AANVULLENDE REGELINGEN VOOR HET DUURZAAM BOUWEN / MARIEKE MANDERS, KEES DE PATER, HARMKE VAN DAM, MADDY VAN GANGELT EN MADDY VAN DEIJL /

**CATEGORIE 2** Hele lid. *Vervangen door* We maken het voor eigenaren van huizen en andere gebouwen aantrekkelijker om te isoleren, ventileren en eventueel een warmtepomp aan te schaffen, onder andere met subsidies en goedkope leningen. Er komt een gunstige regeling voor groene daken en gevels en waterbufferende voorzieningen in de buitenruimte. We zorgen dat betrouwbare en praktische informatie voor energieneutraal en klimaatbestendig (ver)bouwen integraal beschikbaar komt. Eigenaren van huurwoningen worden verplicht te investeren in het verhogen van de energieprestaties. De rekening van het klimaatneutraal maken van sociale huurwoningen mag niet terecht komen bij huurders. Alle nieuwbouw van woningen is gasloos, energieneutraal en standaard met natuurvoorzieningen, zoals nestkasten voor vogels. Vanaf het eerste begin worden architecten, installateurs en relevante deskundigen betrokken om tot een klimaatbestendig ontwerp te komen. We stellen normen voor het gebruik van circulaire bouwmaterialen, zoals gerecycled beton, hout en herbruikbare bakstenen.

(Isoleren alleen is onvoldoende voor een gezond binnenklimaat van gebouwen. Er moet ook voldoende aandacht besteed worden aan ventileren. We willen graag gezond, comfortabel en veilig wonen. Het is belangrijk dat hiervoor een slim plan ontwikkeld wordt. Eigenaren moeten zichzelf vragen stellen als: wat zijn de instrumenten die je hebt om de CV ketel niet langer op 80 te laten staan? Hiervoor moeten de kieren in je huis

gedicht worden en tegelijkertijd de ventilatie aangepakt worden. 90% Van de bestaande huizen is gebaat bij een warmte terugwin ventilatiesysteem. Dit kun je het beste installeren als je toch je dak gaat vervangen. Daarnaast is het voor het herstellen van de biodiversiteit ook belangrijk dat natuur in de stad wordt bevorderd. Natuurinclusief bouwen is onder andere van belang voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen. Tenslotte is de woningmarkt al oververhit en is het vinden van een betaalbare huurwoning voor veel mensen al heel moeilijk. De huren van sociale huurwoningen mogen als resultaat van deze investering niet omhoog gaan. De klimaattransitie moet betaalbaar zijn voor degenen met een kleine beurs.)

*PB: Overnemen.*

**62 DIT AMENDEMENT WORDT INGETROKKEN**

**66 DIT AMENDEMENT WORDT INGETROKKEN**

**DIT AMENDEMENT IS GEWIJZIGD TEN OPZICHTE VAN DE CONGRESKRANT**

**288 DWARS / CATEGORIE 1** *Tussen...* Tijdens de asielprocedure kunnen mensen taallessen, ... (...). en andere cursussen volgen. *Toevoegen* opleidingen (Er zijn ook veel jongeren die in de asielprocedure terecht komen. Laten we hen in deze tekst niet vergeten en ook noemen dat jongeren naar school kunnen of een opleiding kunnen beginnen.)

*PB: Overnemen.*

**DIT AMENDEMENT IS GEWIJZIGD TEN OPZICHTE VAN DE CONGRESKRANT**

**245 CULTUURBUDGET JONGEREN / DWARS / CATEGORIE 2** Hele lid. *Vervangen door* Iedereen krijgt toegang tot cultuur. Culturele instellingen worden inclusiever en beter toegankelijk. Basis hiervoor is de Code Culturele Diversiteit en het VN-verdrag Handicap. Iedere jongere krijgt een eigen cultuurbudget. We versterken het cultuuronderwijs binnen en buiten school door meer budget en een betere samenwerking tussen centra voor de kunsten, pabo's, basis- en middelbare scholen, mbo's, kunstopleidingen en andere culturele professionals en instellingen. Cultuurparticipatie, amateurkunst en muziekverenigingen ondersteunen we extra. (Jongeren maken een groot deel uit van de groep afnemers van culturele activiteiten zoals concerten, festivals en kunstvoorstellingen. Zij houden de sector bruisend en dragen zelf ook vaak bij aan het aanbod van culturele activiteiten. Maar deze groep heeft vaak weinig te besteden. Om de culturele sector te stimuleren, wil DWARS dat jongeren een cultuurbudget en korting krijgen op de genoemde zaken.)

*PB: Overnemen.*

**DIT AMENDEMENT IS GEWIJZIGD TEN OPZICHTE VAN DE CONGRESKRANT**

**9 REPAREERBAARHEID VAN PRODUCTEN, STATIEGELD OP ELEKTRONICA / WERKGROEP DIGITALE SAMENLEVING & PRIVACY, DWARS EN JOEP BOS-COENRAAD / CATEGORIE 2** *Na* Hele lid. *Toevoegen* Producten worden ontworpen om gerepareerd te worden, met

fysieke open standaarden bij het Forum Standaardisatie, en consumenten mogen voor reparaties derde partijen gebruiken. Fabrikanten geven langer garantie op hun producten, en er komt statiegeld op elektronica.

(Doordat elektronica een korte levensduur heeft en moeilijk te repareren is, ontstaat er veel elektronisch afval wat vaak schadelijke metalen bevat. Als elektronica langer wordt ondersteund door fabrikanten, makkelijker te repareren is en wordt ingeleverd door consumenten, wordt dit afval grotendeels beperkt en is er minder mijnbouw nodig voor speciale metalen.)

*PB: Overnemen.*

#### **DIT AMENDEMENT IS GEWIJZIGD TEN OPZICHTE VAN DE CONGRESKRANT**

**15 DOELSTELLINGEN CO2 SCHERPER: O.A. IN 2035 KLIMAATNEUTRAAL / DWARS EN PHILLIP VAN SLEEUWEN / CATEGORIE 3** Hele lid *vervangen door* We stoten in 2030 60 procent minder CO2 en andere broeikasgassen uit dan in 1990 en in 2035 is de hele samenleving klimaatneutraal. In 2030 zijn onze elektriciteitsopwekking en de industrie klimaatneutraal. Daarbij gaan de grootste vervuilers de rekening betalen; de rest van de samenleving profiteert.

(DWARS vindt dat we ambitieuzer moeten zijn dan wat er staat. Alleen door sneller klimaatneutraal te worden is het mogelijk om de gevolgen van klimaatverandering te beperken.)

*PB: Niet overnemen. We delen de zorgen van de indieners over het uitblijven van echte actie van dit kabinet om de klimaatcrisis aan te pakken. Daarom hebben we zeer ambitieuze doelstellingen in het verkiezingsprogramma opgenomen, inclusief een serie doorgerekende voorstellen om die doelen te halen. Dat betekent een enorme opgave voor Nederland, zeker omdat het kabinet al achterloopt op de eigen doelen en omdat we willen dat de transitie rechtvaardig verloopt (en dus ook voor mensen met een laag inkomen betaalbaar is).*

*60% reductie in 2030 en klimaatneutraal in 2045, zoals dat in het verkiezingsprogramma staat, maakt ons van het vieste jongetje van de klas een koploper in Europa. Een nog ambitieuzer doel stellen zonder een onderbouwing met concrete maatregelen, zoals dit amendement doet, zou onze positie ondermijnen. Het is nu tijd om aan de slag te gaan met maatregelen om daadwerkelijk in hoog tempo de uitstoot van CO2 terug te brengen.*

*De gesprekken met indieners van verschillende amendementen heeft het partijbestuur er daarnaast van overtuigd dat het goed is om een Europese doelstelling van 65% CO2-reductie in 2030 in het programma op te nemen (amendement 17).*

# MOTIES

Over deze moties wordt op het Groene Golf Congres gestemd:

**A TALIGHEID VERKIEZINGSPROGRAMMA**

Indiener: Michiel Odijk c.s

**PREADVIES: OVERNEMEN**

**B LOKALE PROGRESSIEVE SAMENWERKING 2022**

Indiener: René van Vianen c.s

**PREADVIES: ONTRADEN**

**C DEMOCRATISERING GROENLINKS**

Indiener: Saskia van Elst c.s.

**PREADVIES: ONTRADEN**

**D REGIONALE DIVERSITEIT**

Indiener: Max Tollenaar c.s.

**PREADVIES: OVERNEMEN**

**E ECONOMISCHE SANCTIES**

Indiener: Karel van Broekhoven c.s.

**PREADVIES: ONTRADEN**

**F IHRA DEFINITIE**

Indiener: Nils Mollema c.s.

**PREADVIES: ONTRADEN**

**G MAAK BIJSTAND HUMAAN**

Indiener: Nazima Shaikh c.s.

**PREADVIES: OVERNEMEN**

**H ONLINE CONTACTMOGELIJKHEID WERKGROEPEN EN LEDEN**

Indiener: Bart Kleine Deters c.s.

**PREADVIES: OVERNEMEN**



Deze moties zijn ingediend en worden, na goed overleg met de Tweede Kamerfractie of het partijbestuur, alleen ter kennisgeving gedeeld in deze dagkrant. Deze moties zijn voorzien van een advies, maar er zal niet over worden gestemd. Deze moties worden wel opgenomen in het motievolgsysteem.

**I EEN STERK DIGITAAL GELUID**

Indiener: Wouter Teepe c.s.

**J EEN STERKE REPRESENTATIEVE LIJST**

Indiener: Wouter Teepe c.s. .

**K DIVERSITEIT IN DE GEMEENTERADEN**

Indiener: Sabine Scharwachter c.s. (DWARS)

**L ANTIDISCRIMINATIE IN DE CAMPAGNE**

Indiener: Sabine Scharwachter c.s. (DWARS)

**M SCHOLING VOOR POLITICI VAN DE TOEKOMST**

Indiener: Sabine Scharwachter c.s. (DWARS)

**N TOEGANKELIJKE TAAL**

Indiener: Sabine Scharwachter c.s. (DWARS)

**O GROENE GOLF OOK IN TURKIJE**

Indiener: Ali Karataş c.s.

**INSPREKEN BIJ EEN MOTIE**

Als je géén indiener bent, maar wel wilt spreken over moties heb je ondersteuningsverklaringen nodig. Minimaal vijftientig leden moeten aangeven dat ze je verzoek om te spreken ondersteunen. Het congrespresidium zal dit controleren. Elk lid kan in totaal van het congres één spreker ondersteunen.

De deadline voor het aanmelden voor spreek-tijd is 23 januari 07.59 uur. Aanmelden doe je door te mailen naar *congrespresidium2020@groenlinks.nl*. Vermeld in je e-mail duidelijk bij welke motie je wilt inspreken en geef je volledige naam en telefoonnummer door. De spreektijd is 45 seconden.

**ACTUELE MOTIES**

Tot zaterdag 23 januari, 11.29 uur kunnen actuele moties worden ingediend via *congrespresidium2020@groenlinks.nl*. Voor een actuele motie gelden dezelfde vereisten als voor een reguliere motie. Zo moet een actuele motie door minimaal 25 leden zijn ondertekend. Actuele moties worden alleen in behandeling genomen als zij gaan over onderwerpen die pas ná 13 januari 2021, 09.30 uur bekend zijn geworden. Bovendien moet de motie een spoedeisend karakter hebben. Het congrespresidium bepaalt of de actuele motie in stemming wordt gebracht. Tegen deze beslissing is geen bezwaar of beroep mogelijk. Omdat het een digitaal congres is, kunnen derden (niet zijnde indieners) in principe niet spreken over een actuele motie.

**A. TALIGHEID VERKIEZINGSPROGRAMMA**

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

**CONSTATERENDE DAT:**

- > niet alle kiesgerechtigden binnen Nederland de Nederlandse taal voldoende beheersen om het verkiezingsprogramma te lezen en te begrijpen; en dat
- > GroenLinks is aangesloten bij de Europese Groenen en contacten onderhoudt met Groene partijen in de wereld.

**OVERWEGENDE DAT:**

- > GroenLinks opkomt voor mensen die in de knel zitten in deze maatschappij, waaronder laaggeletterden en mensen die vanwege een migratieachtergrond en andere redenen slechts beperkt Nederlands kunnen lezen en begrijpen; en dat
- > GroenLinks waarde hecht aan internationale solidariteit, en internationale informatie-uitwisseling.

**VERZOEKT HET PARTIJBESTUUR OM:**

- > zich zo snel mogelijk na vaststelling van het verkiezingsprogramma 2021 in te zetten voor de productie van een beknopte versie van het programma in eenvoudig Nederlands (B1). Deze versie moet de hoofdlijnen van het programma aangeven en hoeft geen uitleg te geven over wettelijke kaders, beleidsontwikkelingen, procedurele stappen e.d.;
- > een vertaling van deze versie in het Arabisch te maken;
- > een vertaling te maken van het volledige programma in het Engels;
- > daarnaast te onderzoeken of vertaling in andere talen nuttig en wenselijk is;
- > deze versies van het verkiezingsprogramma toegankelijk te maken op de website en via social media en het gebruik ervan te (helpen) promoten.

En gaat over tot de orde van de dag.  
— *Ingediend door Michiel Odijk c.s.*

**PREADVIES: OVERNEMEN**

GroenLinks vindt dat verkiezingsprogramma's en standpunten zo toegankelijk mogelijk moeten zijn. Daarom komt er een programmaversie op B1-niveau. We stellen video's beschikbaar waarbij deze versie wordt voorgelezen, ondertiteld én voorzien van een gebarentolk. Het eerste deel van deze motie past bij bestaand beleid.

De vertaling van de B1-tekst in het Arabisch vinden wij een goed idee onder andere voor mensen die in een traject zitten richting Nederlands staatsburgerschap. Op deze manier krijgen zij de mogelijkheid om kennis te nemen van onze standpunten en betrekken we hen bij ons democratische gedachtegoed. Als derde omarmt het bestuur het voorstel voor een vertaling in het Engels. Deze zal ons behalve in Nederland ook helpen bij onze uitwisseling met zusterpartijen en organisaties in het buitenland.

**B. LOKALE PROGRESSIEVE SAMENWERKING 2022**

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

**CONSTATERENDE DAT:**

- > De motie Keerpunt 2021 op 12 juni is aangenomen en oproept tot progressieve samenwerking voor de Tweede Kamerverkiezingen;
- > De linkse, progressieve partijen op inhoud steeds meer samenwerken;
- > Er binnen een aantal gemeenten al verschillende vormen zijn ontstaan voor progressieve samenwerking en deze samenwerkingsvormen in verschillende

gemeenten deelnemen aan de lokale verkiezingen;

**OVERWEGENDE DAT:**

- > Er op lokaal niveau weinig inhoudelijke verschillen bestaan tussen de programma's van de verschillende linkse, progressieve partijen;
- > Een op lokaal niveau linkse samenwerking kan zorgen voor het eerder en beter realiseren van de doelen op lokaal niveau (groen, klimaat, sociaal);

**ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP:**

- > Progressieve, linkse samenwerking op lokaal niveau met meerdere lokale partijen toe te staan;
- > Progressieve, linkse samenwerking op lokaal niveau te faciliteren;
- > De volgende voorwaarden te schrappen: (1) het kunnen deelnemen als met een zelfstandige lijst aan de gemeenteraadsverkiezingen en (2) het moeten gebruiken van de naam GroenLinks in de samenvoeging.

— *Ingediend door René van Vianen c.s.*

**PREADVIES: ONTRADEN**

GroenLinks gelooft in linkse en progressieve samenwerking op alle niveaus. Daarom werken we nauw samen met partijen, sympathisanten en maatschappelijke organisaties die onze idealen delen. Tegelijkertijd zijn we trots op onze groene en linkse idealen, we zijn trots op wat we voor elkaar krijgen, in Europa, in de Tweede Kamer, in de provincies én in de gemeenten. Dat is wat de fracties op al die plekken vertegenwoordigen. Daarom vragen we afdelingen van de vereniging GroenLinks om onder de naam GroenLinks mee te doen aan de verkiezingen in hun gemeente. Als een zelfstandige lijst voor kleine

afdelingen niet mogelijk is, is een 'samenvoeging van aanduidingen' (bijvoorbeeld GroenLinks-PvdA) een optie. Een lokale partij is een andere politieke vereniging met eigen leden, statuten, etc. Een afdeling van GroenLinks kan in geen geval een andere vereniging of stichting oprichten, en ook geen ledengegevens of landelijke bijdrage met een lokale partij delen. Het partijbestuur vindt het schrappen van de genoemde bepalingen dan ook onwenselijk en ontraadt deze motie.

### C. DEMOCRATISERING GROENLINKS

Het congres van GroenLinks, in vergadering bijeen op zaterdag 23 januari 2021;

#### CONSTATERENDE DAT:

- > het vaststellen van de kandidatenlijst bij referendum door middel van elektronische stemming, conform artikel 14 van het huishoudelijk reglement, vastgesteld op 13 juni 2020, heeft geleid tot ontevredenheid bij leden én kandidaten over de mate van democratische legitimiteit

#### OVERWEGENDE DAT

- > GroenLinks in het verkiezingsprogramma spreekt over versterking van onze democratie (p. 7);
- > dat duurzaamheid en democratie hand in hand gaan (p.13);
- > dat onze democratie onderhoud behoeft (p.62);
- > dat te veel mensen zich onmachtig voelen en geen plek hebben om mee te praten en mee te besluiten (p. 62);
- > dat GroenLinks zich inzet voor het versterken van de democratie voor iedereen (p. 62);
- > dat de lage opkomst van leden bij het bepalen van de definitieve kandidatenlijst duidt op een gebrek aan betrokkenheid;
- > dat de totstandkoming van de definitieve

ve kandidatenlijst niet voldoet aan de hoogste standaarden voor democratische besluitvorming;

#### SPREEKT UIT:

- > dat het partijbestuur het aan zichzelf en aan de leden verplicht is te investeren in het onderhoud van de interne partijdemocratie;
- > dat het vaststellen van de kandidatenlijst pas na de vaststelling van het verkiezingsprogramma plaats moet vinden;
- > dat individuele leden meer invloed behoren te hebben op de plaatsingsvolgorde van kandidaten op de definitieve kandidatenlijst;
- > dat het aangeven door leden om de volgorde van de concept kandidatenlijst te steunen geen ingebouwde optie moet zijn als het referendum elektronisch plaatsvindt;

#### EN VERZOEKT HET PARTIJBESTUUR:

- > om artikel 14 van het huishoudelijk reglement, betreffende het vaststellen van de kandidatenlijst, te laten evalueren door een externe deskundige om te komen tot een voorstel tot reglementering dat recht doet aan de door de leden gewenste democratische legitimiteit van de kandidatenlijst, zodat daarover op het volgende congres door de leden gestemd kan worden.

En gaat over tot de orde van de dag.

— *Ingediend door Saskia van Elst c.s.*

#### PREADVIES: ONTRADEN

GroenLinks is een democratische partij: de leden bepalen het partijprogramma, het beleid en de koers, en spreken over partijpolitiek in ledenvergaderingen, GroenLinksGesprekken, werkgroepen en lokale bijeenkomsten. Bovendien stellen de leden via een referen-

dum de kandidatenlijsten vast, waarbij een meerderheid van stemmen (50% plus 1) bepaalt welke kandidaat op welke plek wordt gekozen.

Juist bij het referendum stemmen veel leden: dit jaar ruim 7.000. Dat is bepaald geen lage opkomst (en evenveel als bij bijvoorbeeld het lijstreferendum van D66). Bovendien zijn dat veel meer mensen dan voor de introductie van het referendum (2016), toen de lijst werd vastgesteld op het congres door 1.000 á 2.000 leden. De suggestie dat de kandidatenlijst nu geen democratische legitimiteit heeft, werpt het partijbestuur dan ook verre van zich. Democratie kan altijd beter, en het partijbestuur zal het verloop van het referendum zeker evalueren, als belangrijk onderdeel van de kandidatenprocedure voor de Tweede Kamer. Maar deze motie vraagt dat een evaluatie hoe dan ook leidt tot een reglementswijziging en stelt daarmee nu al dat het huidige reglement, dat door de leden is bepaald, onvoldoende democratisch is. Die conclusie kan het partijbestuur op dit moment onmogelijk trekken. Het partijbestuur ontraadt dan ook deze motie.

#### **D. REGIONALE DIVERSITEIT**

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

##### **CONSTATERENDE DAT:**

- > De kandidatencommissie voor de Tweede Kamerverkiezingen een opdracht heeft meegekregen om te komen tot een evenwichtige mix van ervaren Kamerleden en nieuw talent, met specifieke aandacht voor diversiteit op allerlei aspecten;
- > In de opdracht regionale spreiding is benoemd als één van deze aspecten.

##### **OVERWEGENDE DAT:**

- > Het belangrijk is dat de kandidatenlijsten van GroenLinks een goede afspiegeling vormen van de Nederlandse bevolking en dat Nederlanders zich in hun volksvertegenwoordigers kunnen herkennen;
- > De kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen op een aantal punten goed scoort qua diversiteit, maar dat het onderdeel regionale spreiding onvoldoende tot uiting komt;
- > Dit probleem al langer speelt binnen GroenLinks en zich niet alleen beperkt tot de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen, maar ook geldt voor andere landelijke kandidatenlijsten en partijorganen;
- > Het andere (progressieve) politieke partijen beter lukt om deze regionale diversiteit te realiseren.

##### **ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP:**

- > In kaart te brengen in 2021 welke factoren in onze partij momenteel een drempel vormen voor regionale diversiteit van landelijke organen en kandidatenlijsten;
- > Expliciet aandacht te besteden aan regionale diversiteit in het beleid t.a.v. inclusie en diversiteit, het politiek personeelsbeleid, binnen de GroenLinks Academie en de scoutingactiviteiten, met als doel om de regionale diversiteit in landelijke organen en op kandidatenlijsten te vergroten;
- > Eind 2021 inzichtelijk te maken welke concrete (meerjarige) acties hierop zijn ondernomen, met welk resultaat en hoe (vertegenwoordigers van) lokale en provinciale afdelingen hierbij zijn betrokken.

— *Ingediend door Max Tollenaar c.s.*

##### **PREADVIES: OVERNEMEN**

Het partijbestuur werkt hard aan een in-

clusieve organisatie en representatie van GroenLinks op alle niveaus. Een aantal lokale afdelingen ontplooit succesvolle initiatieven. We kijken hoe we best practices kunnen delen binnen de partij, zodat lokale afdelingen van elkaar kunnen leren. We zien daarbij ook het belang van regionale diversiteit en blijven hier op verschillende manieren aandacht aan besteden in trainingsdagen, tijdens bijeenkomsten en in opdrachten voor kandidatencommissies. Deze motie sluit goed aan bij andere moties op het terrein van diversiteit en inclusie. Het partijbestuur omarmt deze motie.

## E. ECONOMISCHE SANCTIES

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

### CONSTATERENDE DAT:

- > Israël al decennialang de mensenrechten van de Palestijnen schendt;
- > De internationale gemeenschap, inclusief de VN, daar niets tegen doet;
- > In andere gevallen GroenLinks voorstander is van economische boycots, zoals tegen Rusland;
- > GroenLinks afwijzend staat tegenover een algehele boycot van Israël;
- > Economische sancties, bij gebrek aan internationale druk, kunnen helpen om druk op Israël te zetten om deze schendingen te beëindigen

### OVERWEGENDE DAT:

- > De mensenrechtenschendingen, zoals huisuitzettingen, opsluitingen, grondroof en razzia's waarbij veel doden vallen, steeds heviger worden onder de ultrarechtse regering-Netanyahu;
- > De Palestijnen geen menswaardig leven meer hebben onder deze Israëlische

onderdrukking;

- > Het onze morele plicht is om de Palestijnen te hulp te komen;
- > Economische sancties niet een algehele boycot van Israël betekenen.

### SPREEKT UIT DAT:

- > Economische sancties, zoals een verbod op nederzettingenproducten, wenselijk zijn zolang Israël doorgaat met de schendingen van de rechten van de Palestijnen.

— *Ingediend door Karel van Broekhoven c.s.*

### TOELICHTING:

Israël bedrijft pure machtspolitiek met zijn superieure leger en krachtige lobbies.

In de afgelopen decennia bleek steeds weer dat praten en diplomatie niet leiden tot minder onderdrukking van de Palestijnen. Integendeel, deze neemt snel in hevigheid toe.

Economische sancties zijn een beproefd en geweldloos middel om druk te zetten op regimes die het internationaal recht aan hun laars lappen. Zo is ook het Zuid-Afrikaanse apartheidsregime tot een einde gekomen. Nu niets anders blijkt te helpen moet dit worden ingezet om nog iets te redden van een Palestijnse staat.

Een verbod op nederzettingenproducten ligt als eerste voor de hand omdat deze geproduceerd zijn op gestolen land onder slechte arbeidsomstandigheden. Zij helpen de illegale nederzettingen in stand houden en zijn ook volledig in strijd met de OESO richtlijnen.

### PREADVIES: ONTRADEN

Economische sancties zijn een zeer zwaar instrument waar we terughoudend mee moeten zijn en die we selectief en gericht moeten

inzetten, tegen specifieke personen, organisaties en in het meest verstrekkende geval gehele landen en om een specifiek omschreven doel te realiseren, wanneer alle andere instrumenten niet meer werken.

Daarnaast zouden economische sancties ook de progressieve krachten in Israël treffen, waarmee we juist een positieve verandering willen realiseren. Met het instellen van economische sancties lopen we ten slotte het risico de Palestijnen onevenredig hard te raken. Bij het verkiezingsprogramma zijn amendement 321, voor etikettering van producten uit het bezette gebied, en amendement 324 om het associatieverdrag van de EU met Israël op te schorten, positief beoordeeld omdat die gerichte actie betekenen. Maar deze motie pleit voor economische sancties in brede zin. Dat brengt ons doel, het bijdragen aan een rechtvaardige tweestatenoplossing, niet dichterbij. Daarom wordt deze motie ontraden.

## F. IHRA DEFINITIE

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

### CONSTATERENDE DAT:

- > de GroenLinks-fractie in de Tweede Kamer in november 2018 tegen twee SGP-moties heeft gestemd die het kabinet opriepen steun te verlenen aan de zogenaamde IHRA-definitie van antisemitisme;
- > de IHRA-definitie onduidelijk is en gekoppeld is aan een aantal “hedendaagse voorbeelden van antisemitisme” die zich uitstrekken tot kritiek op de staat Israël;
- > de IHRA-definitie en de daarin gelieerde voorbeelden steeds vaker worden ingezet om personen en organisaties, die de politiek van de staat Israël hekelen en solidariteit met de Palestijnen betuigen, van

antisemitisme te betichten en een vrije en kritische meningsuiting ten aanzien van

- > Israël te ontmoedigen en te belemmeren;
- > de IHRA-definitie hierdoor controversieel is en door een grote en groeiende groep wetenschappers, onder wie vooraanstaande joodse academici, wordt afgewezen als effectief en geloofwaardig instrument om antisemitisme te bestrijden;
- > antisemitismedeskundige Kenneth Stern, die de IHRA definitie in 2005 heeft ontwikkeld, zijn ernstige zorgen heeft geuit over het toenemende misbruik van de definitie om critici van Israël monddood te maken;
- > de GroenLinks-fractie in de Tweede Kamer op 1 december 2020 een SGP-motie heeft gesteund die de regering verzoekt “te bevorderen dat deze definitie voortvarend en herkenbaar in uitvoering komt in de opsporing en vervolging van antisemitisme”.

### OVERWEGENDE DAT:

- > het GroenLinks-congres op 17 februari 2019 een motie heeft aangenomen die opkwam voor een vrije meningsuiting ten aanzien van Israël en die zich uitsprak tegen de dreigende criminalisering van de geweldloze BDS-beweging voor Palestijnse rechten;
- > een krachtige lobby gaande is om de IHRA-definitie, die geen juridische status heeft, juridische betekenis te geven, zoals ook tot uiting komt in de SGP-motie die de GroenLinks-fractie op 1 december 2020 heeft gesteund;
- > de Israëlische regering een drijvende kracht is achter de verspreiding en operationalisering van de IHRA-definitie, niet alleen richting landen, maar ook bij social media platforms.

**SPREEKT UIT:**

- > dat de strijd tegen antisemitisme ieders aandacht en steun verdient en onderdeel moet zijn van een integrale inspanning om alle vormen van racisme met dezelfde inzet en toewijding te bestrijden;
- > dat de bestrijding van antisemitisme niet gebaat is bij een onduidelijke definitie die wordt gebruikt om de staat Israël af te schermen van kritiek die onder de vrijheid van meningsuiting valt;
- > dat de SGP-motie die de GroenLinks-fractie op 1 december 2020 heeft gesteund niet de opmaat mag zijn naar juridische belemmeringen voor kritiek op Israël.

**ROEPT DE GROENLINKS PARLEMENTARIËRS OP OM:**

- > alert te zijn op het politieke misbruik van de IHRA-definitie (en de daaraan gelieerde “hedendaagse voorbeelden van antisemitisme”) om personen en organisaties die de politiek van de staat Israël hekelen en solidariteit met de Palestijnen betuigen tegen te werken;
- > alle uitingen en incidenten van dit misbruik nadrukkelijk af te keuren en op te komen voor personen en organisaties die erdoor zijn benadeeld;
- > geen enkele medewerking te verlenen aan pogingen om de IHRA-definitie juridische betekenis of zelfs status te geven.

— *Ingediend door Nils Mollema c.s.*

**TOELICHTING:**

Racisme en onverdraagzaamheid rukken in onze samenleving en buiten Nederland op. Ook het aantal antisemitische incidenten neemt toe. Deze trend is zorgwekkend, onaanvaardbaar en moet bestreden worden. GroenLinks is een partij die alle vormen van racisme, waaronder antisemitisme, ondubbelzinnig afwijst en de bestrijding daarvan consequent steunt. Tegelijkertijd is GroenLinks een partij die opkomt voor de universele en onvervreembare rechten van zwakkeren, onder wie de Palestijnen, die al meer dan 50 jaar door Israël worden bezet en gekoloniseerd.

Het mag niet zo zijn dat de bestrijding van antisemitisme wordt ingezet om het onrecht dat de Palestijnen wordt aangedaan te bestendigen. Helaas wordt de IHRA-definitie op deze wijze ingezet. De Israëlische regering en lobbygroepen gelieerd aan Israël gebruiken die definitie om personen en organisaties die de politiek van de staat Israël hekelen en solidariteit met de Palestijnen betuigen, van antisemitisme te betichten. GroenLinks mag dit politiek-gemotiveerde misbruik op geen enkele wijze faciliteren en legitimeren. Daarvoor dient onze partij kritische afstand ten opzichte van de IHRA-definitie en de daaraan gelieerde voorbeelden te houden, conform de opstelling van onze partij in de afgelopen jaren. Dat staat niet op gespannen voet met de bestrijding van antisemitisme. Integendeel: het dient een geloofwaardige en effectieve bestrijding van antisemitisme, die GroenLinks consequent steunt.

**PREADVIES: ONTRADEN**

Eind november stemde GroenLinks in de Tweede Kamer voor een motie die de regering vraagt te bevorderen dat de zogenoemde IHRA definitie ‘voortvarend en herkenbaar’ in uitvoering komt in de opsporing en vervolging van antisemitisme. Er zijn drie redenen waarom we voor deze motie hebben gestemd: (1) we vinden het als fractie van groot belang dat er krachtiger wordt opgetreden tegen groeiend antisemitisme. (2) We kunnen en willen daarbij niet voorbij gaan aan het feit dat de genoemde definitie, ondanks de bezwaren die GroenLinks daartegen heeft, op brede steun in het parlement kan rekenen.



(3) We hebben er het volste vertrouwen in dat het OM en de rechterlijke macht in ons land zeer goed in staat zijn om kritiek op het beleid van Israël te scheiden van uitingen van antisemitisme. De Tweede Kamerfractie zal in de toekomst, net als nu, tegelijkertijd strijden tegen antisemitisme en tegen het beleid van de regering-Netanyahu, waar dat de rechten van de Palestijnen schendt. De fractie komt in actie tegen de vestiging van illegale nederzettingen en de dreiging van annexatie van bezet gebied, tegen de groeiende belemmeringen die aan vreedzame opposanten van de regering worden opgelegd, en tegen de andere schendingen van mensenrechten waar de Palestijnen slachtoffer van zijn. GroenLinks blijft zich inzetten voor erkenning van de Palestijnse staat en een vredesproces gericht op een twee-staten-oplossing waarbij alle inwoners gelijke rechten genieten.

### G. MAAK BIJSTAND HUMAAN

Het GroenLinks congres, online bijeen op 23 januari 2020

#### OVERWEGENDE DAT:

- > Mensen in de bijstand kwetsbaar zijn voor armoede, problematische schulden, sociale isolatie, dakloosheid en psychosociale problematiek;
- > Mensen met een handicap relatief veel vaker werkloos zijn, wat hen dubbel kwetsbaar maakt en waarmee de bijstand ook samenhangt met het VN-verdrag voor mensen met een handicap;
- > Verontwaardiging over de casus in Wijdemeren en potentiële aankomende kabinetsonderhandelingen een niet te missen opening bieden om de bijstand humaner te maken;
- > GroenLinks in haar verkiezingsprogramma het hervormen van de participatiewet

en het verhogen van de bijstand nastreeft, maar de invulling van die hervorming nog concreter moet worden om tot de wortel van de problematiek te komen.

#### CONSTATERENDE DAT:

- > Er momenteel (terecht) veel maatschappelijke- en politieke commotie is over de casus in Wijdemeren, waarbij een bijstandsgerechtigde een terugvordering van 7000 euro moest betalen vanwege het ontvangen van boodschappen van haar moeder;
- > Dit een niet op zichzelf staand geval is, en juist een gevolg is van een stringente, letterlijke uitvoering van de participatiewet, die in haar huidige vorm een wettelijke basis biedt voor inhumane behandeling van (potentieel) bijstandsgerechtigden;
- > De participatiewet in haar huidige vorm burgers benaderd als potentiële fraudeurs, wat regelmatig en systematisch tot inhumane behandeling van kwetsbare burgers leidt;
- > De bijstand in haar huidige vorm, ook bij afwezigheid van een korting, volgens het Nibud bij tienduizenden burgers maandelijks (in theorie) tot tientallen euro's aan tekorten leidt en deze maandelijkse tekorten in de praktijk tot soms honderden euro's oplopen, resulterend in armoede en problematische schulden;

#### VAN MENING DAT:

- > Sociale (bijstands-)voorzieningen zouden moeten fungeren als sociaal vangnet, tegen armoede en voor het maximaal meedoen in de maatschappij, maar dit nu niet het geval is;
- > Het belang van een humane bijstand (en de samenhang tussen bijstand en een toegankelijke samenleving) een mensenrechtenkwesitie is.

**ROEPT GROENLINKS OP:**

- > Zich in het Kamerwerk en bij eventuele onderhandelingen voor een coalitieakkoord in te zetten voor de betere en volwaardige uitvoering van het VN-verdrag voor mensen met een handicap in alle relevante beleidsterreinen, volgens het sociale model;
- > Hierbij concreet een bijstandsverhoging van minstens 200 euro per maand na te streven;
- > Hierbij ook het weghalen van de bewijslast bij de burger na te streven;
- > Hierbij ook de gevolgen van negatieve vooroordelen- en stereotyperingen over de bijstandsaanvrager op het al dan niet toekennen- en de hoogte van de bijstandsuitkering en de omgang met de bijstandsaanvrager uit te bannen.

En gaat over tot de orde van de dag.

— *Ingediend door Nazima Shaikh c.s.*

1. <https://www.nibud.nl/beroepsmatig/nibud-verhoog-bijstand-en-minimumjeugdloon/>

**PREADVIES: OVERNEMEN**

Wij omarmen de motie van harte. Het VN-verdrag speelt al een belangrijke rol in het Kamerwerk en bij de beoordeling van wetsvoorstellen. De afgelopen jaren hebben wij vanuit de Kamer ook meermaals gepleit voor een sociale makeover van de Participatiewet, waarbij wordt uitgegaan van vertrouwen. Met de plannen uit ons verkiezingsprogramma zullen bijstandsgerechtigden er flink op vooruit gaan.

**H. ONLINE CONTACTMOGELIJKHEID WERKGROEPEN EN LEDEN**

Over deze moties wordt op het Groene Golf Congres gestemd:

**CONSTATERENDE DAT:**

- > De coronapandemie tot een ongekeerde economische en maatschappelijke crisis heeft geleid.
- > Elk nadeel heeft z'n voordeel'; dat dit gepaard is gegaan met een sterke stijging van kennis en kunde over online samenwerken bij bijna alle Nederlanders.
- > Er momenteel geen laagdrempelige mogelijkheid is voor lokale werkgroepen om met elkaar in contact te komen en samen te werken.
- > Hier een kans ligt voor GroenLinks om haar ambitie een brede beweging te zijn kracht bij te zetten.

**OVERWEGENDE DAT:**

- > GroenLinks een echte ledenpartij is, met binnen elke afdeling werkgroepen die op een creatieve manier de grote uitdagingen van deze tijd te lijf (willen) gaan.
- > Deze uitdagingen divers zijn, maar niet zo divers dat ze voor elke afdeling uniek zijn. Er zijn dus mogelijkheden voor productieve kruisbestuivingen tussen werkgroepen van verschillende afdelingen.
- > De huidige communicatiemogelijkheden het ook mogelijk maken dat pak 'm beet werkgroepen (of individuele leden) uit Achtkarspelen in Friesland samenwerken met projectgroepen (of individuele leden) uit Beekdaelen in Limburg.
- > Het enige wat hier nog voor mist een laagdrempelige manier is om het eerste contact te leggen.
- > GroenLinks bestuurders en ambtsdragers een goede digitale infrastructuur hiervoor hebben in de vorm van Plek.
- > Het dus niet zo lastig moet zijn om bijvoorbeeld een digitaal prikbord te maken waar werkgroepen en leden die over de gemeentegrenzen heen willen kijken een 'contactadvertentie' kunnen plaatsen.

- > Het tevens eenvoudig is goede spelregels af te spreken voor een juist gebruik van dit middel, bijvoorbeeld door ‘tags’ en een ‘houdbaarheidsdatum’.

**ROEPT HET GROENLINKSBESTUUR OP:**

- > Een laagdrempelige online mogelijkheid te creëren om lokale initiatieven met elkaar in contact te laten komen.
- > Dit te doen voor de zomer van 2021 (mits technisch niet onuitvoerbaar), zodat de energie die vrijkomt in de campagne meteen vertaald kan worden in langdurige binding en inzet voor de partij.

— *Ingediend door Bart Kleine Deters c.s.*

**PREADVIES: OVERNEMEN**

Het partijbestuur omarmt deze motie. GroenLinks heeft de afgelopen maanden laten zien dat we online mooie activiteiten en evenementen kunnen organiseren, ondanks de beperkingen. Zo blijven we met elkaar in contact. Het partijbestuur is blij met de vele lokale initiatieven en zorgt graag voor een platform waar lokale afdelingen zaken met elkaar kunnen delen en van elkaar kunnen leren. De komende maanden onderzoeken we op welke manier PLEK ingezet kan worden om het voor lokale besturen en hun actieve leden gemakkelijker te maken met elkaar uit te wisselen. We lanceren dit voor zover technisch mogelijk graag voor de zomer.

**I. EEN STERK DIGITAAL GELUID**

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

**CONSTATERENDE DAT:**

- > Ons leven zich steeds meer digitaal afspeelt.
- > Digitalisering een enorme invloed heeft

op alle aspecten van de samenleving.

- > Sinds kort de Tweede kamer een eigen Kamercommissie Digitale Zaken heeft.

**OVERWEGENDE DAT:**

- > Digitalisering en ICT een hoofdthema horen te zijn net zoals klimaat en eerlijke verdeling.
- > Digitalisering in het kabinet ook een duidelijke plek zou moeten krijgen.

**VERZOEKT DAT:**

- > Toekomstige programmacommissies digitalisering als een belangrijk thema behandelen en ook in andere delen van het programma de digitale aspecten meenemen.
- > De onderhandelaars van GroenLinks zich ook hard maken dat een minister of staatssecretaris de verantwoordelijke wordt voor Digitale Zaken.

— *Ingediend door Wouter Teepe c.s.*

**PREADVIES:**

Digitalisering wordt steeds belangrijker. Steeds meer zaken worden digitaal geregeld, zeker door de coronacrisis doen we veel op afstand en worden we afhankelijker van digitale communicatie. Dat brengt uitdagingen met zich mee, niet alleen om ontwikkelingen verder te brengen maar ook hoe onze digitale veiligheid en rechten verstevigd kunnen worden. Toenemende digitalisering gaat gepaard met de verzameling van grote hoeveelheden data, wat belangrijke vragen opwerpt rond het gebruik en eigenaarschap van die data. Kathalijne Buitenweg heeft als voorzitter van de Tijdelijke commissie Digitale Toekomst dit onderwerp politiek op de kaart gezet en verder gebracht. Het lijkt het partijbestuur goed als dit een belangrijk onderwerp is in het programma en als de onderhandelaars

van GroenLinks zich er hard voor maken dat in een volgend kabinet een bewindspersoon verantwoordelijk wordt voor digitale zaken. Het partijbestuur kan deze motie dan ook omarmen.

#### **J. EEN STERKE REPRESENTATIEVE LIJST**

(formulering d.d. 12 december)

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

##### **CONSTATERENDE DAT:**

- > Digitalisering een steeds grotere rol zal gaan spelen in alle aspecten van de samenleving.
- > De lijst van kandidaat-kamerleden niet zo veel expertise en ervaring heeft op het gebied van (digitale) techniek en het bedrijfsleven.
- > Digitalisering vraagt om politieke aandacht.

##### **OVERWEGENDE DAT:**

- > Diversiteit een fractie sterker en flexibeler maakt.
- > Direct toepasbare kennis en ervaring een fractie sterker maakt.

##### **ROEPT OP DAT:**

- > Bij de samenstelling van toekomstige concept-kandidatenlijsten veel nadrukkelijker aandacht wordt gegeven aan een redelijke vertegenwoordiging van mensen met een (digitale) technische achtergrond en mensen met ruime ervaring in het bedrijfsleven.

— *Ingediend door Wouter Teepe c.s.*

##### **PREADVIES:**

Het partijbestuur werkt hard aan een inclusieve organisatie en representatie van Groen-

Links op alle niveaus. Een aantal lokale afdelingen ontplooit succesvolle initiatieven, er is op het Landelijk Bureau een projectleider Inclusiviteit aangenomen en we zijn gestart met een traject voor inclusief werven. Dit zijn belangrijke stappen, maar we kunnen als partij alleen inclusiever worden als we daar aandacht voor hebben in alles wat we doen. We erkennen het belang van een diverse, sterke en flexibele fractie en houden bij het opstellen van kandidatenlijsten ook rekening met de vertegenwoordiging van mensen met technische kennis en met ervaring uit het bedrijfsleven. Het partijbestuur omarmt dan ook deze motie.

#### **K. DIVERSITEIT IN DE GEMEENTERADEN**

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

##### **CONSTATERENDE DAT:**

- > GroenLinks in haar strijd voor gelijkheid en rechtvaardigheid veel waarde hecht aan diverse representatie op alle politieke niveaus;
- > in het Huishoudelijk Reglement is opgenomen dat kandidatencommissies op alle niveaus bij werving en selectie ook aandacht moeten besteden aan diversiteit;
- > de vraagstukken rondom diversiteit en inclusie op lokaal niveau voor iedere afdeling een op maat gemaakte aanpak behoeven, die passend is bij de lokale context;

##### **OVERWEGENDE DAT:**

- > kandidaten voor de Tweede Kamer vaak voortkomen uit de poule van lokale politici en dat die poule dus een belangrijke invloed heeft op de al dan niet diverse samenstelling van onze Tweede Kamer-

fractie en andere invloedrijke posities in de toekomst;

- > niet alle afdelingen voldoende capaciteit, kennis en middelen hebben om gedegen beleid op diversiteit en inclusie te voeren;

**VERZOEKT:**

- > het partijbestuur om lokale afdelingen structureel ondersteuning aan te bieden bij het voeren van diversiteitsbeleid en in het werven en selecteren van raadsleden met diverse achtergronden, bijvoorbeeld door het faciliteren van trainingen, advies en andere tools.
- > afdelingen om diversiteit en inclusie expliciet op te nemen in de opdracht aan de kandidatencommissie en het doorbreken van de eigen bubbel tot prioriteit te maken nu zich met het samenstellen van de kieslijst voor de gemeenteraad een nieuwe kans voordoet.

— *Ingediend door Sabine Scharwachter c.s. (DWARs)*

**PREADVIES:**

Het partijbestuur omarmt deze motie. De afgelopen drie jaar zijn verschillende vernieuwende vormen ontwikkeld om politici en bestuurders te interesseren voor rollen binnen GroenLinks, variërend van oriëntatiedagen en introductie-trainingen tot talenttrajecten. De komende jaren zullen deze worden voortgezet waarbij behalve gerichte scoutings- en trainingsactiviteiten ook op een open en toegankelijke manier geworven moet worden. Voortbouwend op onze ervaringen hiermee in de afgelopen jaren, zal het aanbod verder vorm krijgen.

**L. ANTIDISCRIMINATIE IN DE CAMPAGNE**

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

**CONSTATERENDE DAT:**

- > GroenLinks een partij is die inclusiviteit hoog in het vaandel heeft staan;
- > Het bestrijden van institutioneel racisme, discriminatie en genderongelijkheid steeds meer draagvlak krijgt in onze samenleving;
- > GroenLinks strijdt voor emancipatie, diversiteit en inclusiviteit en tegen discriminatie en racisme;

**OVERWEGENDE DAT:**

- > Deze thema's in de samenleving spelen en dat antiracisme in het bijzonder sinds de Black Lives Matter-protesten afgelopen zomer hoger op de agenda zijn gezet;
- > Het belangrijk is dat GroenLinks zich op deze thema's uitspreekt en meer op haar vrijzinnige en inclusieve kernwaarden gaat profileren.

**VERZOEKT HET PARTIJBESTUUR:**

- > In de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 ook vrijzinnige thema's als emancipatie, diversiteit, inclusiviteit, anti-discriminatie en antiracisme een prominente rol te geven.

— *Ingediend door Sabine Scharwachter c.s. (DWARs)*

**PREADVIES:**

Het partijbestuur omarmt deze motie. GroenLinks staat voor een inclusieve samenleving en spreekt zich duidelijk uit over deze thema's. Thema's als emancipatie, diversiteit, inclusie, antidiscriminatie en antiracisme hebben een prominente rol in de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021.

### M. SCHOLING VOOR POLITICI VAN DE TOEKOMST

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

#### CONSTATERENDE DAT:

- > veel kandidaat-Kamerleden op de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 mede geselecteerd zijn op basis van politieke ervaring op lokale niveaus of andere relevante ervaring;
- > een aantal (kandidaat-)Kamerleden de kans hebben gekregen om zich via talentklassen bij GroenLinks voor te bereiden op een mogelijk Kamerlidmaatschap;
- > de selectieprocedure voor deze talentklassen in tegenstelling tot het loopbaantraject niet open toegankelijk is, maar wordt gevuld door middel van scouting;

#### OVERWEGENDE DAT:

- > niet iedereen de kans heeft (gehad) om relevante ervaring op te doen, door kansenongelijkheid of door de jongere leeftijd;
- > er altijd mensen zullen zijn die niet op de radar van de scoutingscommissie liggen, maar die wel interesse hebben en zouden kunnen profiteren van een gedegen voorbereiding op een eventuele kandidaatstelling voor de Tweede Kamer;
- > er continu geïnvesteerd moet worden in het opleiden van nieuw talent om sterke kandidaat-Kamerleden met diverse achtergronden in de toekomst te garanderen;

#### VERZOEKT:

het partijbestuur om oriëntatie- en scholingstrajecten gericht op een functie in de politiek aan te bieden, waarvoor geïnteresseerde leden en sympathisanten kunnen solliciteren

en waarvoor daarnaast ook deelnemers gescout worden.

— *Ingediend door Sabine Scharwachter c.s. (DWARS)*

#### PREADVIES:

Het partijbestuur omarmt deze motie. Diverse politieke en bestuurlijke representatie op alle niveaus heeft niet alleen onze aandacht maar verdient ook een structurele en tijdige aanpak. In de trainingen en bijeenkomsten spelen diversiteit en inclusie een rol. Daarbij maken we ook gebruik van succesvolle voorbeelden van afdelingen. Ook kandidatencommissies worden getraind in het scouten van divers talent. De oriëntatiedag voor potentiële gemeenteraadsleden die op 11 december plaatsvond wordt herhaald en is een impuls voor het tijdig en open scouten van talent in alle provincies. Lokale besturen kunnen deze brede aanpak ondersteunen door de kandidatencommissie een heldere en inclusieve opdracht mee te geven.

### N. TOEGANKELIJKE TAAL

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

#### CONSTATERENDE DAT:

- > op dit moment veel communicatie van GroenLinks naar leden niet altijd in toegankelijke en begrijpelijke taal is;
- > het GroenLinks-programma op dit moment vol staat met moeilijke woorden en zinnen, waardoor niet iedereen dit makkelijk kan begrijpen;
- > (concept) verkiezingsprogramma's van GroenLinks voor sommige mensen moeilijk leesbaar zijn, bijvoorbeeld door dyslexie of een gezichtsbeperking;

- > hierdoor niet iedereen begrijpt waar het over gaat en meedoen bij GroenLinks dus niet voor iedereen toegankelijk is;

**OVERWEGENDE DAT:**

- > het belangrijk is dat iedereen goed kan deelnemen aan de democratie, zowel binnen als buiten de partij;
- > GroenLinks een inclusieve en toegankelijke partij wil zijn;
- > in het verkiezingsprogramma staat dat GroenLinks toegankelijke en begrijpelijke overheidscommunicatie wil;
- > GroenLinks hier het goede voorbeeld kan geven, zowel op landelijk als lokaal niveau;

**VERZOEKT HET BESTUUR OM:**

- > Ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van scholing, te bieden aan de medewerkers en vrijwilligers van de partij om toegankelijker te gaan schrijven en praten;
- > In de communicatie vanaf nu zoveel mogelijk toegankelijke taal te gebruiken.
- > voor elk (concept-)verkiezingsprogramma dat door het congres moet worden ingestemd te zorgen dat er een 'dyslexie-vriendelijkere' versie en een gesproken versie van de website te downloaden is;
- > (concept-)verkiezingsprogramma's van een begrippenlijst te voorzien;
- > een samenvatting te maken van landelijke en lokale verkiezingsprogramma's in toegankelijke en begrijpelijke taal;
- > toekomstige verkiezingsprogramma's, zowel voor lokale als voor landelijke en Europese verkiezingen, in toegankelijke en begrijpelijke taal te schrijven.

— *Ingediend door Sabine Scharwachter c.s. (DWARS)*

**PREADVIES:**

Wij staan voor een inclusieve samenleving. Dat betekent dat wij zelf in onze communicatie toegankelijk en uitnodigend zijn. We communiceren in begrijpelijke taal en spreken elkaar erop aan als wij dat niet doen, we maken verkiezingsprogramma's toegankelijk zowel in de gesproken als geschreven versie. Waar nodig bieden we medewerkers en vrijwilligers ondersteuning aan om begrijpelijk te schrijven en te praten. Het partijbestuur omarmt dan ook deze motie.

**O. GROENE GOLF OOK IN TURKIJE: ACTIEVE STEUN AAN DE YEŞİLLER PARTISI'**

Het GroenLinks congres, gehouden op 23 januari 2021;

**CONSTATERENDE DAT:**

- > Yeşiller Partisi (in het kort: Yeşiller), de zusterpartij van GroenLinks in Turkije, op 21 september 2020 is opgericht.
- > Bureau de Helling Democracy Development Abroad (DDA) de neveninstelling is van GroenLinks die zich bezighoudt met capaciteitsversterking van groene en progressieve partners in specifiek Zuid-oost-Europa en Noord Afrika.
- > Yeşiller ve Sol Gelecek, een andere Turkse Groene partij (samen met Ura, de Montenegrijnse Groene partij), kandidaat-lid is van de European Greens.
- > De volgende landelijke verkiezingen in Turkije in 2023 plaatsvinden en Yeşiller Partisi hieraan zal deelnemen.

**OVERWEGENDE DAT:**

- > Het belangrijk is om de Turkse, Macedonische, Albanese, Montenegrijnse en alle andere groene bewegingen ter wereld actief te steunen, in het bijzonder wanneer zij in de beginfase zitten.

- > In het conceptverkiezingsprogramma 2021 van GroenLinks is opgenomen dat in het geval van een sterke verslechtering t.a.v. het voldoen aan de toetredingscriteria voor lidmaatschap van de Europese Unie, de toetredingsonderhandelingen worden beëindigd met o.a. Turkije en Macedonië.
- > Dit programmapunt wel te volgen is, maar niet stimulerend is voor de groene bewegingen in deze landen.

**ROEPT HET PARTIJBESTUUR OP:**

- > DDA aan te moedigen de Turkse Groene beweging, de Yeşiller Partisi, actief te blijven ondersteunen.

— *Ingediend door Ali Karataş c.s.*

**PREADVIES:**

Het partijbestuur omarmt deze motie. Wij onderschrijven het belang van internationale samenwerking en uitwisseling. DDA onderhoudt al jaren nauwe banden met de Turkse groene en progressieve beweging en heeft in het programma voor 2021 ondersteuning aan de net opgerichte groene partij opgenomen. Het gaat daarbij onder andere om opbouw van de partij, interne democratie en opbouw van de campagne. Dit gebeurt ook in Montenegro en in Noord-Macedonië.